

מיין מאמעס הענט (דערמאָנונג) / מאיר כאַראַץ

מיין מאמעס הענט גלעטן מיך ניט צאָרט;

מיין מאמעס הענט — פֿאַרהאַרעוועט און האַרט
און ווי באַקסער יעדער פֿינגער אויסגעדאָרט.

מיין מאמע העקלט ניט און זיצט ניט ביי קיין זאַק;
מיין מאמע קנעט ביי נאכט און באַקט ביי טאָג —
און הונגערט ביי איר אָרנטלעכער וואָג.

מיין מאמע וואַרעמט זיך די הענט ביים גלעזל טיי;
מיין מאמעס הענט צעגיינען ווי דער שניי —
און קלענער, קלענער, קלענער ווערן זיי.

יְדִי אֲמִי (זפֿרוֹן) / מאיר תִּרְצִי

עברית: ישראלה בקר

אֲמִי — יְדִיָּה מְלֻטָּפּוֹת אוֹתִי, וְהֵן קָשׁוֹת;
אֲמִי — יְדִיָּה מִיִּבְלוֹת וּמִתְשׁוֹת,
וְכָל הָאֲצָבָעוֹת כְּמוֹ חֲרוּבִים מִיִּבְשׁוֹת.

אֲמִי עַל גֶּרֶב לְשֹׁנְקָרַע אֵינָה כְּפּוֹפָה;
אֲמִי בְּלִילָה לְשָׁה וּבִיּוֹם אוֹפָה —
וּלְיָד מֵאֲזִינֵי־הָצֶדֶק נִצָּבֶת רַעְבָּה.

אֲמִי — יְדִיָּה כּוֹס שֶׁל תֶּה חֵם אוֹחֲזוֹת;
אֲמִי — יְדִיָּה כְּמוֹ הַשֶּׁלֶג נְמֻסוֹת —
נֶאֱזָז קְטָנוֹת, קְטָנוֹת, קְטָנוֹת הֵן נַעֲשׂוֹת.

תל־אָבִיב, 1975

(פֿון לידער צו אייגענע)

תל־אביב, ספטמבר 2025

שירו זה של מאיר תִּרְצִי התפרסם לראשונה באנתולוגיה הָאָרִיזֶאָנְטֵן: פֿון דער הײַנטיקער סאַוועטישער ייִדישער דיכטונג (=אופקים: מן השירה היידית הסובייטית העכשווית) שיצאה לאור במוסקווה בשנת 1965 (בהוצאת סאַוועטיש הײַמלאַנד). באנתולוגיה זו כונסו שירי משוררים יהודיים סובייטים שנכתבו החל מתחילת שנות השלושים של המאה העשרים ועד שנת 1964.

שירו של חרץ — לפי המצוין באנתולוגיה זו — נכתב בשנת 1939. בגרסה זו שהתפרסמה, כאמור, בשנת 1965 חסרה השורה האחרונה בבית השני. כמו כן, המשפט "מיין מאמע העקלט ניט" אינו מופיע בה. באותה שנה התפרסם השיר בדיוק בגרסתו זו גם בכתב־העת הניו־יורקי ייִדישע קולטור (27 (7), 1965, עמוד 15).

הגרסה שתרגמתי אני התפרסמה בספרו של חרץ לידער צו אייגענע (=שירים לקרובים) שיצא בשנת 1975 בתל־אביב (בהוצאת ישראל־בוק).